Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Bahlmann Pescatore Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουλίου 1984.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

K. Bahlmann

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CARL OTTO LENZ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ 1984 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Στην προκειμένη υπαλληλική διαφορά τίθεται το ερώτημα αν ο χειρισμός του θέματος της μετάβασης υπαλλήλου στον επόμενο βαθμό ανώτερης κατηγορίας, μετά από επιτυχή συμμετοχή σε γενικό διαγωνισμό, πρέπει να γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 45 και επ., περί προαγωγής, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή αντίθετα, σύμφωνα με τους κανόνες περί προσλήψεως των άρθρων 31 και επ.

Α — Τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τις λεπτομέρειες των οποίων παραπέμπω στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, συνοψίζονται ως εξής:

1 — Μετάφραση από τα γερμανικά.

Η προσφεύγουσα Σοφία Μούση είναι ελληνίδα υπήκοος. Το 1961 έλαβε στην Ελλάδα πτυχίο οικονομικών και πολιτικών επιστημών και το 1962 δίπλωμα του Centre européen universitaire του Nancy. Από το 1963 έως το 1968 εργάστηκε στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών στην Αθήνα.

Αφού διήνυσε περίοδο πρακτικής άσκησης στην Επιτροπή, εργάστηκε εκεί από το 1968 ως εμπειρογνώμονας. Το 1971 η Μούση διορίστηκε προσωρινή υπάλληλος με το βαθμό Α 7 στη Γενική Διεύθνση Γεωργίας. Μετά από επιτυχία της σε γενικό διαγωνισμό, η Μούση διορίστηκε αρχικά, τον Αύγουστο του 1972, δόκιμος υπάλληλος και τον Μάιο του 1973 μονιμοποιήθηκε με το βαθμό Α 7 για να προαχθεί το 1975 στο βαθμό Α 6.

Αφού πέτυχε σε γενικό διαγωνισμό για έλληνες υπηκόους, η Μούση διορίστηκε από την 1η Ιουνίου 1982, με απόφαση της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 1982, κύρια υπάλληλος διοικήσεως με βαθμό Α 5, κλιμάκιο 3.

Στις 11 Ιανουαρίου 1983 η Μούση υπέβαλε δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων στην επιτροπή κατατάξεως αίτηση για να επανεξεταστεί η κατάταξή της, αφού ληφθεί υπόψη η απόφαση της Επιτροπής του 1973, περί των εφαρμοστέων κριτηρίων για την κατάταξη σε βαθμό και κλιμάκιο κατά την πρόσληψη (στο εξής αποκαλούμενα κριτήρια κατατάξεως), που δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 1981, και για να της χορηγηθεί ο βαθμός Α 4. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με έγγραφο της 20ής Ιανουαρίου 1983, με την αιτιολογία ότι είχε ήδη τύχει προαγωγής.

Μετά από την απόρριψη, με απόφαση της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 1983, και της σχετικής διοικητικής ένστασης την οποία εμπροθέσμως υπέβαλε σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, η Μούση άσκησε προσφυγή στις 6 Οκτωβρίου 1983, ζητώντας από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απορριπτική απόφαση της 14ης Ιουλίου 1983 που έλαβε η καθής και να διατάξει την τελευταία να προβεί σε νέα κατάταξη της προσφεύγουσας

— αφού λάβει υπόψη της τα κριτήρια κατατάξεως του 1973.

Β — Όσον αφορά τα αιτήματα αυτά, η άποψή μου είναι η εξής:

1. Επί του παραδεκτού της προσφυγής

α) Η καθής προβάλλει την ένσταση απαραδέκτου που κωλύει την πρόοδο της δίκης. Επισημαίνει ότι δυνάμει του άρθρου 91, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο αν η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή είχε προηγουμένως επιληφθεί διοικητικής ενστάσεως, κατά το άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων που υπεβλήθη κατά της βλαπτικής πράξεως εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο εν λόγω άρθο. Ως βλαπτική πράξη όμως πρέπει να θεωρηθεί η κατάταξη στο βαθμό Α 5 που περιέχεται στην απόφαση της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 1982 και της οποίας έλαβε γνώση η προσφεύγουσα στις 18 Ιουνίου 1982. Η προσφεύγουσα δεν υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της πράξεως αυτής εντός της προθεσμίας των τριών μηνών που προβλέπεται από το άρθρο 90, παράγραφος 2.

Επ' αυτού η προσφεύγουσα αντιτάσσει κατ' ουσία ότι βασίστηκε στο γεγονός ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή εξετάζει τις ενστάσεις χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τις προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 90, παράγραφος 2. Εν τέλει, το πνεύμα και ο σκοπός των διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων

που αφορούν τα μέσα παροχής εννόμου προστασίας συνίσταται επίσης στην άρση δικαιολογημένων αιτιάσεων των υπαλλήλων. Επομένως, ορθά υπέβαλε την αίτηση για επανεξέταση της κατάταξής της, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, το οποίο δεν προβλέπει καμία προθεσμία. Η διαδικασία επί της ενστάσεως εξελίχθηκε μέχρι του σημείου αυτού τηρουμένων των προθεσμιών. Η καθής, εξάλλου, δεν προέβαλε σε καμία φάση της διαδικασίας της διοικητικής ενστάσεως την ένσταση απαραδέκτου και με τον τρόπο αυτό αναγνώρισε τη νομιμότητα αυτής της ενέργειας.

6) Σχετικά με αυτή τη διαφορά απόψεων πρέπει να παρατηρηθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο αν προηγουμένως έχει υποβληθεί ένσταση στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού κατά του δλαπτικού μέτρου εντός της προθεσμίας των τριών μηνών που προβλέπεται από το εν λόγω άρθρο και εφόσον η ένσταση αυτή έχει απορριφθεί ρητώς ή σιωπηρώς. Οι προθεσμίες αυτές αποβλέπουν να εξομαλύνουν τις διαφορές με αποτέλεσμα το επίδικο μέτρο να καθίσταται απρόσβλητο μετά την παρέλευσή τους. Για το λόγο αυτό, οι εν λόγω προθεσμίες είναι δημοσίας τάξεως, όπως ορθά επισημαίνει η καθής, και δεν τελούν στη διάθεση των διαδίκων.

Αν μετά τη λήξη αυτής της προθεσμίας υποβληθεί αίτηση κατά το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, προς άρση της δλαπτικής πράξεως, η απόρριψη της αιτήσεως αυτής εκ μέρους της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής συνιστά, σύμφωνα με τη φύση της, απλώς επιβεβαιωτική απόφαση, η οποία κατά παγία νομολογία του Δικαστηρίου, δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να προσβληθεί αυτοτελώς. Αν η απόρριψη παρόμοιας αιτήσεως θεωρηθεί ως νέα δλαπτική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, με μια τέτοια διαδικασία που δεν υπόκειται σε τήρηση προθεσμιών, οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων είναι δυνατό να καταστρατηγούνται ανά πάσα στιγμή.

Για το λόγο αυτό, το Δικαστήριο έκανε δεκτό, μεταξύ άλλων, στις αποφάσεις Tontodonati, Williams, Blomefield και Michael [1] ότι επανεξέταση της υπηρεσιακής καταστάσεως υπαλλήλου μπορεί να ζητηθεί μόνο σε περίπτωση που μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της ενστάσεως ανακύψουν νέα πραγματικά περιστατικά που μπορούν να δλάψουν τον προσφεύγοντα. Ως τέτοιο νέο πραγματικό περιστατικό θεωρήθηκε μεταξύ άλλων από το Δικαστήριο η δημοσίευση της αποφάσεως της Επιτροπής του 1973 σχετικά με τα κριτήρια κατατάξεως, δημοσίευση που έγινε το Μάρτιο του 1981.

Με αίτηση της 11ης Ιανουαρίου 1983, η προσφεύγουσα ζήτησε να τροποποιηθεί η απόφαση περί κατατάξεως που της κοινοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 1982, αφού η προθεσμία υποβολής ενστάσεως κατ' αυτής της πράξεως που κατά τους ισχυρισμούς της την έδλαπτε είχε ήδη λήξει. Κατά το χρονικό αυτό σημείο, η δημοσίευση των κριτηρίων κατατάξεως που έγινε το Μάρτιο του 1981 δεν αποτελούσε νέο πραγματικό περιστατικό που να δικαιολογεί την επανεξέταση της υπηρεσιακής καταστάσεως της προσφεύγουσας. Επομένως, η απορριπτική απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής της 20ής Ιανουαρίου 1983 επί της αιτήσεως της προσφεύγουσας πρέπει αντικειμενικά να χαρακτηριστεί ως πράξη που απλώς επιβεβαιώνει την απόφαση περί κατατάξεως της 8ης Ιουνίου 1982 που δεν μπορούσε να δλάψει εκ νέου την προσφεύγουσα. Ακόμη, η κατ' αυτής υποβληθείσα διοικητική ένσταση και η προσφυγή κατά της αποφάσεως επί της ενστάσεως αυτής, της 14ης Ιουλίου 1983, πρέπει να θεωρηθούν εκπρόθεσμες.

1 — Απόφαση της 12. 7. 1973 στην υπόθεση 28/72 — Leandro Tontodonati κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων —, Slg. 1973, σ. 779.
Απόφαση της 6. 10. 1982 στην υπόθεση 9/81 — Calvin Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων —, Συλλογή 1982, σ. 3301.
Απόφαση της 1. 12. 1983 στην υπόθεση 190/82 — Adam Blomefield κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων —, Συλλογή 1983, σ. 3981.
Απόφαση της 1. 12. 1983 στην υπόθεση 343/82 — Χρίστος Μιχαήλ κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων —, Συλλογή 1983, σ. 4023.

γ) Επίσης, δεν συμφωνώ με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η βλάβη της δεν προκύπτει σαφώς από την εν λόγω απόφαση διορισμού της 8ης Ιουνίου 1982, αφού με αυτήν πρωτίστως επιδιώκεται να πληροφορηθεί η προσφεύγουσα ότι διορίστηκε υπάλληλος σε ορισμένη κενή θέση μετά από γενικό διαγωνισμό. Από την εν λόγω απόφαση, δηλαδή, προκύπτει σαφώς ότι η προσφεύγουσα διορίστηκε κύρια διοικητική υπάλληλος με το βαθμό Α 5, κλιμάκιο 3. Ούτε η έλλειψη αιτιολογίας, την οποία επιπροσθέτως επικαλέστηκε η προσφεύγουσα, μπορεί να παραμερίσει την αντίρρηση αυτή.

δ) Ούτε τέλος, αντίθετα από την άποψη της προσφεύγουσας, η ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής, την οποία προέβαλε η καθής ενώπιον του Δικαστηρίου, απορρίφθηκε, διότι η καθής δεν είχε επισημάνει κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία στην προσφεύγουσα το απαράδεκτο της ενέργειάς της. Όπως ήδη αναφέρθηκε, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το θέμα του παραδεκτού των προσφυγών. Πέραν αυτού, όπως η καθής παρατηρεί ορθά, δεν υπάρχει κανένας κανόνας δικαίου δυνάμει του οποίου να μην μπορεί πλέον να προβληθεί η ένσταση απαραδέκτου, εφόσον δεν έχει ήδη γίνει παρόμοια υπόδειξη στο στάδιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας. Τέλος, πρέπει να συμφωνήσω με την καθής ότι αποτελεί αναντίρρητα ορθή διοικητική πρακτική το ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή απαντά στην αίτηση υπαλλήλου στηριζόμενη πρωτίστως σε λόγους ουσίας και όχι μόνο σε διαδικαστικούς κανόνες.

Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

2. Επί του βασίμου της προσφυγής

Εν όψει αυτού του σαφούς, όπως νομίζω, συμπεράσματος, θεωρώ ότι πρέπει μάλλον επικουρικώς και με μεγάλη συντομία να διατυπώσω την άποψή μου επί του βασίμου της προσφυγής.

α) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει την άποψη ότι στην περίπτωσή της, μετά από την επιτυχή της συμμετοχή σε γενικό διαγωνισμό, πρέπει να εφαρμοστούν οι κανόνες κατατάξεως των άρθρων 31 και 32 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων καθώς και του άρθρου 3 της αποφάσεως περί των κριτηρίων κατατάξεως. Η εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού σχετικά με την προαγωγή έχει ως αποτέλεσμα να τεθεί η ίδια σε μειονεκτική θέση έναντι των εκτός κοινοτικών οργάνων υποψηφίων που λαμβάνουν μέρος στον ίδιο διαγωνισμό και των οποίων η επαγγελματική πείρα λαμβάνεται πλήρως υπόψη. Αν υπάρχει δυνατότητα εκλογής μεταξύ των διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων σχετικά με την πρόσληψη και των διατάξεων σχετικά με την προαγωγή, εν αμφιβολία, πρέπει να εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη για τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο ρύθμιση.

β) Σ' αυτόν τον ισχυρισμό η καθής, ορθά κατά την άποψή μου, αντιτάσσει ότι κάθε υποψήφιος μόνο μια φορά μπορεί να διοριστεί υπάλληλος κατά το άρθρο 1 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων. Με την ευκαιρία αυτή γίνεται η κατάταξη σε ορισμένο βαθμό και σε ορισμένο κλιμάκιο σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων κατατάξεως της Επιτροπής του 1973. Η μετάβαση υπαλλήλου, που έχει καταταχθεί σε ορισμένο βαθμό, στον *επόμενο βαθμό* μπορεί αντιθέτως, όπως συμβαίνει στην προκείμενη περίπτωση, να γίνει μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 45 και επ. του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων σχετικά με την προαγωγή. Οι κανόνες αυτοί στηρίζονται, όπως ανέφερα στις προτάσεις μου στην υπό-

θεση Αγγελίδη [1], στην αρχή της ίσης μεταχείρισης υπαλλήλων της ίδιας κατηγορίας ή του ίδου κλάδου που θεσπίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Αν κατά τη μετάβαση υπαλλήλου σε ανώτερο βαθμό γίνει παρέκκλιση από τις διατάξεις αυτές η συνέπεια, από άποψη σταδιοδρομίας, θα ήταν η άνιση μεταχείριση όλων των άλλων υπαλλήλων.

γ) Ούτε μπορεί να επιφέρει επ' αυτού κάποια αλλαγή το γεγονός ότι η προσφεύγουσα συμμετείχε σε γενικό διαγωνισμό. Πάντως, όπως ορθά αναφέρει η καθής, η αρχή της ίσης μεταχείρισης όλων αυτών που συμμετέχουν σε διαγωνισμό απαιτεί μόνο οι *υποψήφιοι* να υπόκεινται στους ίδιους όρους εξετάσεων, αλλά όχι οι επιτυχόντες, που πληρούν διαφορετικές προϋποθέσεις, να κατατάσσονται στον ίδιο βαθμό. Το καθεστώς της προσφεύγουσας, η οποία συμμετείχε στο γενικό διαγωνισμό έχοντας ήδη την ιδιότητα υπαλλήλου, διαφέρει βασικά από το καθεστώς όλων των άλλων υποψηφίων, οι οποίοι μέχρι τότε δεν είχαν εργαστεί ως υπάλληλοι στην υπηρεσία της Κοινότητας. Αυτό καθίσταται επίσης σαφές λόγω του ότι η προσφεύγουσα δεν όφειλε να διανύσει περίοδο δοκιμαστικής υπηρεσίας μετά το διορισμό της σε κύριο υπάλληλο της διοικήσεως με βαθμό Α5. Το σημείο αυτό τόνισε η Επιτροπή στην προσφεύγουσα ήδη κατά την προ της ασκήσεώς της προσφυγής διαδικασία. Μπορώ σχετικά να παραπέμψω στα όσα ανέφερα στις προτάσεις επί της υποθέσεως Αγγελίδη [1]. Η διαφορά μεταξύ εκείνης της υποθέσεως, κατά την οποία υποστήριξα την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων σχετικά με την πρόσληψη και της προκειμένης περιπτώσεως συνίσταται μεταξύ άλλων στο ότι ο προσφεύγων στην πρώτη υπόθεση, από έκτακτος υπάλληλος έγινε μόνιμος υπάλληλος και με αυτή την ευκαιρία δεν κατατάχθηκε στον αμέσως ανώτερο βαθμό αλλά στον μεθεπόμενο.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις σκέψεις, η προσφυγή πρέπει, επομένως, να απορριφθεί και ως αβάσιμη.

Γ — Τελειώνοντας, προτείνω συνεπώς να απορριφθεί η προσφυγή και σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, και το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας κάθε διάδικος να φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

1 — Προτάσεις της 21. 6. 1984 στην υπόθεση 17/83 — Άγγελος Αγγελίδης κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων —, Συλλογή 1984, σ. 2923.